

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

 Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія виконавських стилів»**

«Оркестрові струнні інструменти»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Історія виконавських стилів» входить до циклу вибіркових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Процес вивчення дисципліни «Історія виконавських стилів» спрямований на освіті ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти із сучасним станом розвитку струнно-смичкового виконавського мистецтва та основними особливостями і традиціями виконавства минулих століть.

КОМПЕТЕНТНОСТІ.

У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральні компетентності (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові

звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 3, Курси-2, Семестри-4, загальний обсяг — 90 годин, з них аудиторних — 42 години, самостійних — 48 годин. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 3, Курси— I , Семестри — 2, загальний обсяг — 90 годин, з них аудиторних — 42 години, самостійних — 48 годин. **МЕТОЮ навчальної дисципліни** «Історія виконавських стилів» є поетапне висвітлення векторів розвитку музичного смаку та формування розуміння необхідності адаптуватися до музичного середовища ХХІ століття,

Програмні результати навчання (РН).

Після закінчення курсу здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:
РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 16 Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ

ПОСЛІДОВНОСТІ

Дисципліна «Історія виконавських стилів» вивчається протягом одного семестру навчання. «Історія виконавських стилів» безпосередньо пов'язаний з такими дисциплінами як «Історія музики», «ФАХ», «Оркестровий клас», «Виконавська практика» тощо.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ. Заняття з дисципліни «Історія виконавських стилів» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу, що формується з урахуванням індивідуальних можливостей здобувача фахової передвищої освіти та завдань, які ставляться перед ним впродовж семестру. В робочих програмах, що зберігаються на циклових комісіях, вказані орієнтовні програми тематичних блоків, які є обов'язковими. Тематичний план курсу побудований відповідно до загальноприйнятої історичної періодизації.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Історія виконавських стилів» реалізується у вигляді аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. У процесі роботи над художньо-навчальним матеріалом:
 - словесні (бесіда, пояснення);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (індивідуальна гра на інструменті).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного та практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:
 - індуктивно-дедукційні,
 - репродуктивні,
 - проблемні,
 - інтерпретаційні,
 - постановочно-аналітичні.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання включають перевірку засвоєння матеріалу вибірових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань- поточний контроль; залік в кінці 4 семестру(БСО)/2 семестру (ПЗСО) -підсумковий контроль.

Вимоги до контрольних заходів розробляються цикловими комісіями.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає/аудиторну та самостійну роботу. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять

здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Білецька М. В., Підварко Т. О. Педагогічні проблеми вітчизняного віолончельного виконавства ХХ століття: сучасні тенденції підготовки віолончелістів *Педагогічні науки: теорія та практика / Запорізький нац. унт. Запоріжжя: Гельветика*, 2023. Вип 4. С. 7–13.
2. Василевич М. О. Історія виконавського мистецтва: на струнних інструментах Київський столичний університет імені Бориса Грінченка). 2020.
3. Гонтова Л. В. Музичний інструмент як реалізація художнього жесту: віолончель *Мистецтво та освіта. К.*, 2024. Вип. 2 (112). С. 2–6.
4. інформоване виконавство як феномен художньої культури України — Іванюшенко, Г. (2023) – на прикладі Оркестру барокової капели Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка.
5. Погорецький Ю. Ю. Віолончельне виконавство України другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: тенденції та особливості розвитку : дис. ... докт. філософії : спец. 025 Музичне мистецтво / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. К., 2025. 210 с.

Додаткова

1. Арсенічева Т. О. Соната для віолончелі та фортепіано В. Косенка: до проблеми традиційного та інноваційного у виконавському тлумаченні твору *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. Вип. 87: Проблеми камерно-ансамблевого виконавства: зб. ст. Київ, 2010. С. 56–61
2. Білецька М. В., Підварко Т. О. Педагогічні проблеми вітчизняного віолончельного виконавства ХХ століття: сучасні тенденції підготовки віолончелістів *Педагогічні науки: теорія та практика / Запорізький нац. унт. Запоріжжя: Гельветика*, 2023. Вип 4. С. 7–13.
3. Зав'ялова О. К. Віолончель у камерно-ансамблевих жанрах української музики: еволюція загальноєвропейських стильових тенденцій : автореф. дис. ... доктора мист-ва: спец. 17.00.03 Муз. мистецтво / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. К., 2012. 34 с
4. Ключинська Н. В. Історично інформоване виконавство та риторичні параметри сучасної інтерпретації української партесної музики (на

прикладі творів М. Дилецького та І. Домарацького)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36434/>
2. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43994/>
3. <https://odma.od.ua/index.php/Arkadia/article/view/7>